

IVAN STUKELJ:

Pevec z betlehemskih planjav.

Legenda.

etlehemska planjava je sanjala. Nad njo se je razpenjalo jasno nebo z migljajočimi zvezdami, kakor da bi bilo posuto z demanti in biseri.

Sanjavost je objemala vso okolico, pastirje ob njihovih čredah, palme, oljke in druga drevesa, grmovje med bornimi pastirskimi kočami in stajami. Svečana tihota povsod...

Bliskoma pa se je nebo razdvojilo in odprlo na široko. Nebeška svetloba se je razlila po zemlji.

Pastirji, ki so se napol leže ali sede naslanjali ob drevesnih deblih, so presenečeni skočili kvišku, si zastirali oči z rokami ter zadivljeni zrlji proti nebu.

V nebesno odprtino pa so pripluli nebeški krilatci in se spuščali niže in niže proti zemlji. Njih rajsko lepi obrazčki so blesteli od miline. Odprli so usta in zapeli: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!«

Rajajoč so lebdeli v zraku, se dvigali in zopet spuščali na zemljo.

Eden izmed njih pa je stopil med gručo pastirjev ter jim oznanil rojstvo Gospodovo.

Pastirji so se odpravili ter šli iskat Dete. Angeli pa so se dvigali više in više s svojim rajskim spevom in naposled izginili v nebesni svetlobi. Nebo se je zaprlo, po njem so zopet zablestele biserne zvezdice.

Zdajci pa se je s tal dvignila truma drobnih ptičev, ki so vzletavali kvišku, a zopet se približevali zemlji. Gostoleli so in žvrgoleli in s svojimi čistimi glasovi slavili Boga. Potem pa, ko so odpeli svojo pesem, so pohiteli v hlevček k novo rojenemu Detetu. Približevali so se Detetu ter mu delali ljubke poklone. Slednjič so priskakljali naravnost na jaslice.

Skozi špranje pastirske kočje je pripihala ostra sapa.

Ptiči pa so v svojih drobnih srčecih čutili obilo toplote, ki so jo hoteli tudi Detetu podeliti. Čisto k njemu so se stisnili. In glej čudo! Ko so se dotaknili belih pleníc Detetovih, so jim poprej rjave prsi postale snežnobe.

Detetu so začela žareti ličeca, drobni pevci pa so bili tega veseli. Dvignili so se, krožili pod hlevčkovim stropom in prepevali; njihov glasovi so zveneli kot srebrne strune. Priklanjajoč se Detetu, so počasi odhajali skozi vrata.

Zunaj na planjavi pa jim je rekel oni angel, ki je prvi oznanjal rojstvo Gospodovo: »Tako vam govori Stvarnik zemlje: Mojemu Sinu

ste izkazali svojo ljubezen, da ste ga ogrevali s svojimi prsmi in slavili s svojim spevom. Razpošiljam vas po vsem svetu, tudi v najmrzlejše kraje! Noben mraz vam ne bo škodoval, nobeno vreme vas ne bo uničilo. Tudi v najostrejši zimi se bo glasil vaš spev!« — — —

*

Ta pevec z betlehemskih planjav je — povodni kos, ki biva in gnezdi ob žuborečih vodah. Krasen ptič je to vitkega života. Po glavi in hrbtu se temnomodro, kovinasto blesti, spodaj je rjav, a na prsih ima snežnobelo liso. Vedno je živahen, urno poskakuje od kamena do kamena, od skaline do skaline. Pri vsakem skoku ti pocincuje, kakor bi ti delal ljubke poklone.

Zdaj in zdaj pa se ti zapraši v najhujšem mrazu v studeno vodo, takoj nato pa vzleti na pečino in zadovoljen otresa biserne kaplje s perja in zopet se šegavo priklanja, češ: »Pa še ti to poizkusil!«

Ob jasnih zimskih dneh, ko nam okolo obrazov brije ostri mraz, ko ne čuješ nikjer ptičjega petja, pa se ti on oglašča iz svojega zatišja ob bistrem potoku. Milo doni njegova pesem ter se topi v gostolečih rahlih zvokih.

O božičnih praznikih nas njegovo petje živo spominja na angelski spev nad betlehemskim hlevčkom: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!«

Zvečer.

*Tiho, prav tiho je reklo
solncece: »Lahko noč!«
Vi ste bili v hiši,
a Bojan naš dobro sliši
in slišal je: Lahko noč!*

*Prvo je dečico z loke
in s polja nagnala domov:
»Mamica čaka otroke
in vzela bo šibo v roke,
če kmalu ne bo vas domov!«*

*Zemlja naša je slekla
svoj zlati, bogati plašč.
Saj veste, večerno delo
za majko se je začelo,
zato je slekla svoj plašč.*

*Nato je svojo mladino
zazibala v sladki sen:
ptičke je v gnezda poskrila,
a cvetke je v rosi umila,
nato jih zazibala v sen.*

*A sama je budna še v noči,
le redkokdaj vam zaspi. —
Ej, deca ne misli, ne sluti,
kaj majka skrbi in kaj čuti,
ko mnoge noči prebedi...*

Anica.

